

HUW PERCY C.Eng., CEnv, MICE
Pennaeth Gwasanaeth - Prifffyrdd, Gwastraff ac Eiddo
Head of Service - Highways, Waste and Property
CYNGOR SIR YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL
Swyddfa'r Sir
LLANGFNI
Ynys Môn - Anglesey
LL77 7TW

Cynghorwyr a Cynghorau Tref a'r Gymuned/
Members and Town and Community Councillors

Gofynnwch am - Please ask for: Mr. Ed Henderson

ffôn / tel: (01248) 752300

E-Bost - E-mail: prifffyrdd@ynysmon.gov.uk
highways@anglesey.gov.uk

Ein Cyf - Our Ref. EH/LTJ/YASHDIE

Eich Cyf - Your Ref.

Awst 31 August 2023

Annwyl Gynghorydd, Cynghorau Tref a
Chymuned,

Dear Councillor, Town and Community
Councils,

Gwaith Clefyd Coed Ynn

Ash Dieback Works

Mae'r Clefyd Coed Ynn (Ash Dieback) wedi bod yn bresennol ar Ynys Môn ers 2016 ac mae Cyngor Môn wedi bod yn tynnu sylw at ei effeithiau posibl ers 2021 [Clefyd Coed Ynn \(llyw.cymru\)](http://llyw.cymru). Ar y dechrau, nid oedd ei effeithiau yn rhy amlwg ond mae'r clefyd bellach wedi lledaenu ac fe allai fod yn beryglus petai coeden neu ran o goeden sydd wedi'i heffeithio yn disgyn i'r briffordd neu safle cyhoeddus arall.

Ash dieback has been present on Ynys Môn since 2016 and Anglesey County Council has been publicising the potential effects since 2021 [Ash dieback \(gov.wales\)](http://gov.wales). Initially it's effects were unnoticeable, but it's now widespread and potentially hazardous when a tree or part of a tree affected could fall into the highway or another public site.

Mae gan y Cyngor amrywiaeth o wahanol rolau wrth fynd i'r afael â'r clefyd. Fel perchennog tir, mae'r Cyngor yn gyfrifol am ddiogelwch coed. Fel yr Awdurdod Prifffyrdd, mae gan y Cyngor gyfrifoldeb am sicrhau diogelwch y cyhoedd.

The Council has several roles in addressing the disease. As a landowner the Council is responsible for tree safety. As the Highway Authority the Council is responsible for ensuring the safe passage of the public.

Mae Deddf Prifffyrdd 1980 yn rhoi pwerau disgresiwn i Gynghorau ofyn am a gorfodi diddymiad coed sy'n beryglus i ddefnyddwyr y briffordd. Mae Deddf Darpariaethau Amrywiol 1976 hefyd yn

The Highways Act 1980 gives Councils discretionary powers to request and enforce the removal of trees that are dangerous to highway users. The

Drosodd.....

Contd....

rhoi pwerau disgrisiwn i Gynghorau dorri coed peryglus sydd mewn perchnogaeth breifat pan nad yw perchnogion tir wedi gallu datrys y mater.

Miscellaneous Provisions Act 1976 also gives Councils discretionary powers to fell dangerous trees in private ownership when landowners have been unable to resolve the matter.

Mae'r gwaith o archwilio'r briffordd ar gyfer Clefyd Coed Ynn wedi bod yn digwydd ers mis Mai eleni a hyd yma mae dros 1100 o goed Cyngor a 1800 o goed preifat wedi eu nodi fel rhai sy'n fygythiad i ddefnyddwyr y ffordd.

Surveying of the highway for Ash dieback has been ongoing since May this year and thus far has identified over 1100 Council trees and 1800 private trees that are a threat to road users.

O ganlyniad, bydd y Cyngor yn cynnal gwaith ar rwydwaith y briffordd o ganol mis Medi. Bydd gwaith yn dechrau ar y B5420 ac yna'r A5025 sef lle mae mwyafrif o goed y Cyngor yn tyfu.

Consequently, the County Council will be carrying out works on the highway network from mid-September. Works will begin with the B5420 followed by the A5025 where most Council owned highway trees are growing.

Bydd gwaith yn cael ei gynnal drwy gau lonydd a gosod goleuadau traffig gyda chyfuniad o waith yn ystod y dydd a dros nos er mwyn lleihau unrhyw anghyfleustra. Oherwydd y posibilrwydd o lygredd sŵn, ni ellir gwneud gwaith dros nos ger unrhyw setliadau lle mae pobl yn byw. Bydd y gwaith yn cael ei wneud gan contractwr fframwaith gan ddefnyddio peiriant mecanyddol er mwyn lleihau'r risg i weithwyr a'r gost gyffredinol. Bydd coed y cael eu storio yng Nghanolfan Ailgylchu Penhesgyn er mwyn gallu eu gwerthu i'r sector masnachol. Bydd y refeniw a gynhyrchir yn cael ei ddefnyddio er mwyn plannu coed newydd ar dir Cyngor.

Works will take place under road closures and traffic lights with a combination of day and over-night work to reduce travel disruption. Because of potential noise pollution, over-night works cannot be undertaken close to settlements. Work will be carried out by a framework contractor using a mechanical harvester to reduce the risk to operatives and the overall cost. Wood will be stored at Penhesgyn Recycling Centre to be being sold to the commercial sector. The revenue generated from this will be used for replacement tree planting on Council land.

Yn ystod y misoedd nesaf, bydd y Cyngor hefyd yn rhoi hysbysiadau i berchnogion tir i dorri coed sydd wedi eu hadnabod fel rhan o'n harolwg fel bygythiad i ddefnyddwyr ffordd. Mae'r Cyngor yn dymuno cydweithio'n agos â pherchnogion tir, fodd bynnag, o ganlyniad i nifer y safleoedd o dan sylw does dim modd i'r Cyngor siarad â phob perchennog tir ymlaen llaw cyn i'r hysbysiad gael ei

During the forthcoming months, the Council will also be issuing notices to landowners to fell trees which have been identified in our survey as a threat to road users. The Council wishes to work closely with landowners; however, due to the many sites involved the Council cannot approach every landowner in person in advance of a notice being issued. Any landowner who has received a letter can

anfon. Gall unrhyw berchennog tir sy'n derbyn llythyr drafod unrhyw bryderon â'r Cyngor Sir a bydd Swyddogion o'r Cyngor ar gael i ymweld â safleoedd sydd wedi eu heffeithio os oes angen unrhyw gadarnhad pellach.

discuss any concerns with the County Council and Council Officers are available to visit affected sites if further clarification is required.

Bydd y llythyrau sy'n gofyn i goeden neu goed gael eu torri yn darparu cyngor cyffredinol ar gyflogi contractwr, rheoli traffig, materion bywyd gwyllt a diogelwch personol. Mae'n hanfodol nad yw perchnogion tir yn cymryd unrhyw risgiau o ran eu diogelwch personol eu hunain na diogelwch y cyhoedd.

Letters requesting the felling of a tree or trees, provide general advice on employing a contractor for tree work, traffic management, wildlife issues and personal safety in tree work. It is vitally important landowners do not take risks with their personal safety or that of the public.

Mae rhaglen dros dro o waith i'w gynnal ar dir y Cyngor wedi'i nodi isod. Bydd diweddariadau am y gwaith ar gael drwy wefan Clefyd Coed Ynn y Cyngor: [Clefyd Coed Ynn \(Ilyw.cymru\)](http://ClefydCoedYnn(Ilyw.cymru))

The provisional programme of works on Council land is detailed below. Updates to the work will be available through the Council's Ash dieback webpage: [Ash dieback \(gov.wales\)](http://Ashdieback(gov.wales))

Yn gywir

Yours faithfully

Huw Percy
Pennaeth Gwasanaeth: Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo
Head of Service: Highways, Waste and Property